

A still life painting of a red crab on a white plate. The crab is the central focus, with its legs and claws spread out. The background is a mix of soft, muted colors, including greens and blues, suggesting a natural setting. The overall style is impressionistic, with visible brushstrokes and a focus on color and light.

Ενότητα 9 – Βιβλία-Βιβλιοθήκες

Σκυταλοδρομία Ανάγνωσης

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Σύνθετες λέξεις με προθέσεις από τα αρχαία ελληνικά

Βιβλίο Μαθητή σελίδα 44

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΒΛΙΟΥ

Το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (Ε.ΚΕ.ΒΙ.) είναι ένας οργανισμός που ιδρύθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού το 1994 με σκοπό να βοηθήσει και να οργανώσει την εξάπλωση του βιβλίου.*

Για τον σκοπό αυτό διοργάνωσε αυτό το πρόγραμμα, που ονομάστηκε «Σκυταλοδρομία Ανάγνωσης» και μπορεί να εφαρμοστεί σε μια ή και περισσότερες σχολικές τάξεις.

Τα στάδια του προγράμματος είναι:

- Η επιλογή των βιβλίων
- Α΄ σκέλος Σκυταλοδρομίας: Παρουσίαση βιβλίων
- Β΄ σκέλος Σκυταλοδρομίας: Δραστηριότητες, παρουσίαση δραστηριοτήτων
- Έπαινοι συμμετοχής

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΒΛΙΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΕΘΝΙΚΗ		
ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ 2001 – 2002					
<u>Η ΣΚΥΤΑΛΟΔΡΟΜΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</u>	<u>ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ</u>	<u>ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ</u>	<u>ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ</u>	<u>ΝΕΑ</u>	
	Η Σκυταλοδρομία Ανάγνωσης είναι ένα κοινό πρόγραμμα του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου που υλοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία κατά το σχολικό έτος 1999-2000, ύστερα από την εμπειρία της πιλοτικής εφαρμογής του προγράμματος στο νομό Έβρου κατά τη σχολική χρονιά 1997-1998. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα για την προώθηση της ανάγνωσης που απευθύνεται στους μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (από την Γ΄ έως και την ΣΤ΄ τάξη Δημοτικού) και αποβλέπει στην ενίσχυση της σχέσης των μαθητών με το βιβλίο και την ανάγνωση.				
<u>ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ</u>	<u>ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ</u>	<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ</u>	<u>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ</u>	<u>ΕΝΤΥΠΟ ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ</u>	<u>ΕΠΑΙΝΟΙ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ</u>

[συνέχεια...](#)

Βιβλίο Μαθητή σελίδα 46

Η επιλογή των βιβλίων

■ Η επιλογή των βιβλίων

Στην αρχή της σχολικής χρονιάς φέρνετε στην τάξη και διαλέγετε με τη βοήθεια του δασκάλου σας όποιο βιβλίο προτιμάτε να διαβάσετε.

Τα βιβλία μπορείτε να τα προμηθευτείτε από:

α) τη βιβλιοθήκη της τάξης, του σχολείου, της συνοικίας, της πόλης ή του χωριού

β) τα βιβλιοπωλεία

γ) την προσωπική σας βιβλιοθήκη

Επιλέγετε βιβλία με βάση τα ενδιαφέροντά σας. Μπορείτε να προτείνετε μια σειρά θεμάτων: γνώσης, αθλητισμού, καθημερινότητας, περιπέτειας, μυστηρίου...

Βιβλίο Μαθητή σελίδα 46

Α' σκέλος σκυταλοδρομίας

■ Α' σκέλος Σκυταλοδρομίας

Παρουσίαση Βιβλίων

Οι παρουσιάσεις των βιβλίων γίνονται καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, όποτε ένα παιδί ή μια ομάδα παιδιών έχουν διαβάσει κάποιο βιβλίο και είναι έτοιμα να το παρουσιάσουν.

Ας δούμε μερικούς τρόπους παρουσίασης βιβλίων, τους οποίους μπορούμε βέβαια να εμπλουτίσουμε ή να αλλάξουμε:

- ➔ Βιβλιοπαρουσίαση
- ➔ Συζήτηση για τους ήρωες του βιβλίου (Τι θα έκανα στη θέση τους; Ποιον θα ήθελα ή δε θα ήθελα για παρέα; Μια υποθετική συζήτηση μεταξύ των ηρώων για κάποιο επεισόδιο. Παίρνω μια φανταστική συνέντευξη από έναν ήρωα. Φτιάχνω ένα πορτρέτο τους και εντοπίζω στοιχεία του χαρακτήρα τους.)
- ➔ Εικονογράφηση μέρους ή των σημαντικότερων επεισοδίων του βιβλίου.
- ➔ Θεατρικό παιχνίδι με θέμα ένα επεισόδιο ή όλο το βιβλίο.

Πώς παρουσιάζω ένα βιβλίο – Βιβλιοπαρουσίαση (1)

Τα γενικά στοιχεία του βιβλίου

- Ποιος είναι ο συγγραφέας, τι είδους βιβλίο είναι, π.χ. παραμύθι, μυθιστόρημα, ποίημα, για παιδιά κτλ.
- Πόσες σελίδες έχει. Τον εκδοτικό οίκο. Πότε εκδόθηκε και πόσες ανατυπώσεις έχει κάνει.
- Αν το βιβλίο έχει μεταφραστεί από άλλη γλώσσα, πρέπει να αναφέρεται και το όνομα του μεταφραστή.
- Επίσης, αν το βιβλίο περιέχει σχέδια και εικόνες πρέπει να αναφέρεται και το όνομα του ζωγράφου ή του σκιτσογράφου.

Πώς παρουσιάζω ένα βιβλίο - Βιβλιοπαρουσίαση (2)

Η υπόθεση

- Γράφω μια μικρή περίληψη, αναφέροντας τα κύρια σημεία του βιβλίου, τα πιο σημαντικά.
- π.χ. Πότε διαδραματίζεται η ιστορία μας και πού;
- Ποια είναι τα κεντρικά πρόσωπα;
- Ποιες είναι οι καταστάσεις που αντιμετωπίζουν;

Πώς παρουσιάζω ένα βιβλίο - Βιβλιοπαρουσίαση (3)

Την κριτική μου για το βιβλίο

Τι είναι αυτό που με εντυπωσίασε, τα συναισθήματα που μου γέννησε, τα σχόλιά μου για τον τρόπο που εκφράζεται ο συγγραφέας.

Για ποιους είναι αυτό το βιβλίο, π.χ.: γι' αυτούς που τους αρέσει η περιπέτεια, και τι είναι αυτό που με κάνει να το προτείνω ή να μην το προτείνω.

Διάφορα δείγματα βιβλιοπαρουσιάσεων

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΟΝΟΜΑ: _____

Ο τίτλος του βιβλίου: _____

Συγγραφέας: _____

Συγγραφίζω το εξώφυλλο

Μια από τις τοποθεσίες που περιγράφεται

Ο αγαπημένος μου χαρακτήρας

3 λέξεις που την περιγράφουν

4 λέξεις που τον περιγράφουν

Αρχή

Μέση

Τέλος

Το βιβλίο ήταν

- Εξαιρετικό!
- Αρκετά καλό.
- Καλό.
- Όχι το αγαπημένο!
- Δε μου άρεσε.

Τι μου άρεσε

Βιβλιοπαρουσίαση

Όνομα: _____

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Συγγραφέας

Οι ήρωες της ιστορίας

Πλοκή

Περισσότερο μου άρεσε ...

Παρουσίαση

Όνομα: _____

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Οι ήρωες της ιστορίας

Πλοκή

Περισσότερο μου άρεσε...

Βιβλίο Μαθητή σελίδα 47

Στο τετράδιο Γραπτός Λόγος να δημιουργήσετε τη δική σας βιβλιοπαρουσίαση για ένα βιβλίο που διαβάσατε. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε πληροφορίες από τη σελίδα 47 του βιβλίου σας.

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ:

ΤΑΞΗ/ΤΜΗΜΑ: ΣΧΟΛΕΙΟ: ΠΟΛΗ:

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΥ ΔΙΑΒΑΣΑ

Η ταυτότητα του βιβλίου

τίτλος

συγγραφέας

εικονογράφος: μεταφραστής:

εκδότης: είδος βιβλίου:

Το βιβλίο που διάβασα

τόπος:

χρόνος:

ήρωες:

αφηγητής:

σπουδαία γεγονότα:

Το βιβλίο μου άρεσε ή δε μου άρεσε, γιατί..

.....

.....

.....

.....

Τα δικαιώματα του μικρού αναγνώστη

- Η αλήθεια είναι ότι δεν «πρέπει» να διαβάζουμε βιβλία. Δεν είναι υποχρεωτικό, είναι όμως ωραίο. Ταυτόχρονα τα βιβλία μας προσφέρουν και μερικά σπουδαία πράγματα. Πατώντας εδώ μπορείτε να διαβάσετε τα δικαιώματά σας, ως μικροί αναγνώστες.

Βιβλίο Μαθητή σελίδα 49

Β' σκέλος σκυταλοδρομίας

■ Β' σκέλος Σκυταλοδρομίας

Δραστηριότητες

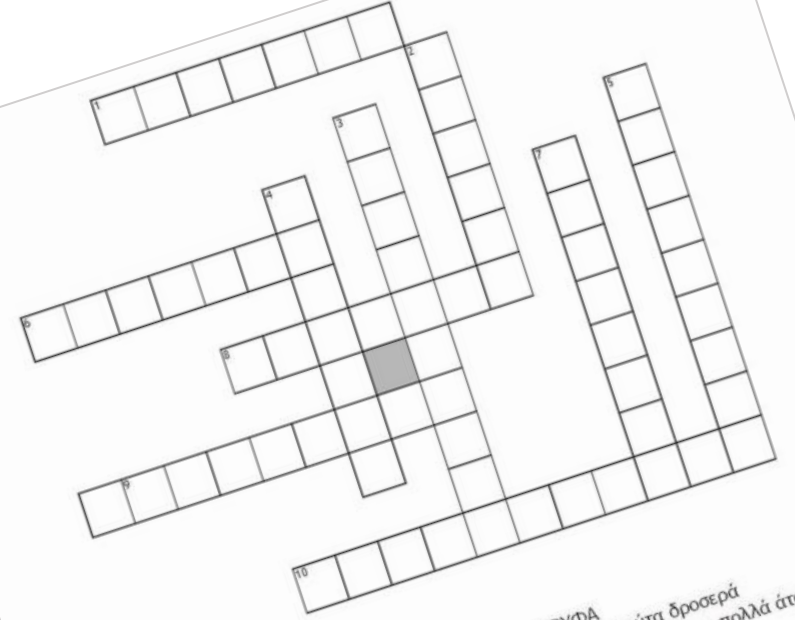
3. Το Β' σκέλος της Σκυταλοδρομίας μπορεί να παιχτεί ανάμεσα σε δύο ομάδες παιδιών της ίδιας τάξης ή δύο διαφορετικών τάξεων του ίδιου ή και άλλου σχολείου. Τα συγκεκριμένα βιβλία πάνω στα οποία θα βασιστεί το παιχνίδι ανάμεσα στις δύο ομάδες πρέπει να είναι τουλάχιστον πέντε. Τα πέντε αυτά βιβλία πρέπει να διαβαστούν στη διάρκεια των δύο πρώτων τριμήνων, το καθένα από τουλάχιστον τρία παιδιά. Κατά τη διάρκεια όμως του παιχνιδιού μπορούν και τα άλλα παιδιά να διαβάσουν όσο το δυνατόν περισσότερα από αυτά τα πέντε βιβλία, για να ενισχύσουν την ομάδα τους.

Παραδείγματα δραστηριοτήτων:

- Κατασκευή σεναρίου.
- Σταυρόλεξα, κρυπτόλεξα με ονόματα ηρώων, τοποθεσιών ή άλλων χαρακτηριστικών του βιβλίου.
- Αντιστοιχίσεις: Ποιος είπε τι; Ποιος κάνει τι;
- Αναζήτηση σωστής σειράς: να μπουν στη σειρά οι τίτλοι κεφαλαίων ή χαρακτηριστικά αποσπάσματα του βιβλίου με τη μορφή ιστορικής γραμμής.
- Κατασκευή επιτραπέζιου παιχνιδιού με βάση ένα βιβλίο.
- Αναγνώριση των ηρώων του βιβλίου μέσα από σειρά προφορικών ερωτήσεων στις οποίες η απάντηση του παίκτη μπορεί να είναι μόνο «ναι» ή «όχι».
- Δημιουργία αινιγμάτων με ονόματα ηρώων, τοποθεσιών ή άλλων χαρακτηριστικών του βιβλίου.

Π	Α	Σ	Χ	Α	Λ	Ι	Τ	Σ	Α
Κ	Σ	Ρ	Υ	Θ	Ι	Κ	Α	Μ	Π
Ι	Μ	Ε	Λ	Ι	Σ	Σ	Α	Θ	Ο
Π	Π	Ε	Τ	Α	Λ	Ο	Υ	Δ	Α
Μ	Α	Ρ	Γ	Α	Ρ	Η	Σ	Ρ	Α
Κ	Ο	Υ	Ν	Ο	Υ	Π	Ι	Σ	Χ
Χ	Α	Ρ	Ι	Θ	Ζ	Ω	Ο	Υ	Ι
Α	Ν	Τ	Ζ	Η	Σ	Μ	Υ	Γ	Α
Λ	Ι	Β	Χ	Α	Ν	Μ	Ε	Λ	Α

Κ									
Α									
Λ									
Ο									
Κ									
Α									
Ι									
Ρ									
Ι									

ΜΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΤΗ

Πολλές φωνές που τραγουδούν μαζί φτιάχνουν μια
 > Οι φωνές χωρίζονται σε αντρικές, γυναικείες και
 > Ο ήχος της ανθρώπινης φωνής ονομάζεται από την παλμική το μελωδικό πάντα

των φωνητικών χορδών

χορωδία

φωνή

παιδικές

1. ΜΠΛΟΥΖΑ ΠΟΥ ΦΟΡΑΜΕ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ
2. ΕΤΣΙ ΛΕΓΕΤΑΙ ΤΟ «ΧΩΜΑ» ΤΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ
3. Ο ΗΛΙΟΣ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΠΑΝΤΑ...
4. ΤΙΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟ
5. ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΦΡΟΥΤΟ
6. ΠΑΓΩΜΕΝΟ ΓΛΥΚΙΣΜΑ ΠΟΥ ΛΑΤΡΕΥΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
7. ΑΛΛΙΩΣ Η ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑ
8. Η ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ
9. ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ ΣΧΟΛΕΙΟ. ΕΧΟΥΜΕ....

- ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ
1. Ψήνει φαγητά και γλυκά
 6. Ανάλογα με αυτά ένα σπίτι είναι δυάρι, τριάρι κ.ο.κ
 8. Χρειάζεσαι ένα... για να ετοιμάξεις τα μαθήματά σου
 9. Δυο, δυο, στην ... δυο, δυο
 10. Μονάδα μέτρησης των σπυριών είναι τα ... μέτρα

- ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΑ
2. Κρατάει τα φρούτα δροσερά
 3. Εκεί τρώμε όταν είμαστε πολλά άτομα
 4. Είναι τριθέσιος και διαθέσιος
 5. Ένας παππούς κάθεται σε αυτήν και διαβάζει εφημερίδα
 7. Έχει τραπέζια και καρέκλες αλλά δεν είναι κουζίνα

Επιλέγω μια δραστηριότητα από το β' σκέλος Σκυταλοδρομίας και την κάνω στο τετράδιο «Της γλώσσας ρόδι και ροδάνι»

Συνάντηση των δυο ομάδων

Διακοσμούμε την αίθουσα με τις εργασίες όλης της χρονιάς και δίνουμε στη συνάντησή μας χαρακτήρα γιορτής. Κάθε ομάδα, με τη σειρά της, παρουσιάζει τις δραστηριότητές της στην άλλη.

- Κοιτάξετε πώς μπορούμε με την ομάδα μας να γράψουμε ένα **σενάριο**.

Διαβάστε στην τάξη ένα βιβλίο που σας αρέσει. Συζητήστε για την πλοκή, τις σκηνές, τους χαρακτήρες και διαλέξτε, ανά ζευγάρια ή ανά ομάδες, διάφορες σκηνές του βιβλίου για να τις γράψετε σαν σενάριο για έργο.

Το σενάριο είναι γραμμένο με τέτοιον τρόπο, ώστε να μπορεί να παιχτεί σαν θέατρο, γι' αυτό περιέχει **διάλογο και οδηγίες**. Στο παράδειγμα που ακολουθεί πήραμε ένα κείμενο και πλάσαμε ένα σενάριο. Κάντε το και εσείς με μια σκηνή από το αγαπημένο σας βιβλίο. Όταν τελειώσετε, μπορείτε να το παίξετε σαν θέατρο ή με τη βοήθεια μιας βιντεοκάμερας να φτιάξετε τη δική σας ταινία.

Ανασκαφές στα τυφλά - κείμενο και σενάριο

Σελίδα 50

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ:

Ζητωκραυγές ακούστηκαν καθώς το σχολικό λεωφορείο έφτασε στο παλιό μοναστήρι όπου γίνονταν αρχαιολογικές ανασκαφές. Η πέμπτη τάξη έκανε την καλοκαιρινή της εκδρομή. Είχαν καθίσει ώρες στο λεωφορείο —τουλάχιστον έτσι τους φάνηκε — και γι' αυτό, μόλις έφτασαν, πετάχτηκαν έξω να ξεμουδιάσουν.

Βγήκαν όλοι, εκτός από το Νίκο και τη Σοφία, που έμειναν στο πίσω κάθισμα. Αυτοί οι δυο βαριούνταν τρομερά. Η αρχαιολογική σκαπάνη δεν ήταν η ιδανική τους διασκέδαση!

«Τυφλοπόντικες!» φώναξε ο δάσκαλός τους, ο κ. Γεωργίου. «Τυφλοπόντικες, σκάψτε τη γη και βγάλτε στην επιφάνεια ό,τι έχει στα σωθικά της...»

Όμως, ο Νίκος κι η Σοφία δεν άκουσαν τίποτα, γιατί είχαν μείνει πίσω, ενώ όλοι οι άλλοι σκαρφάλωναν με μεγάλο ενθουσιασμό το φράχτη για να μπουν στο λιβάδι.

ΤΟ ΣΕΝΑΡΙΟ:

Σκηνή. Μια τάξη παιδιών κατεβαίνει από το πούλμαν στην είσοδο του παλιού μοναστηριού, όπου έφτασαν για μια ημερήσια εκδρομή. Ο Νίκος κι η Σοφία, 11 χρονών, μένουν πίσω, καθώς τα υπόλοιπα παιδιά προχωρούν πίσω απ' το δάσκαλό τους διασχίζοντας τον αγρό.

Νίκος: Φαίνεται πως είναι όμορφη μέρα σήμερα. Κρίμα που είναι τόσο βαρετή... Κοίτα! Από αυτή την πλευρά του αγρού μπορείς να δεις το χώρο όπου γίνεται η ανασκαφή. Ένα είδος ανασκαφής στα χωράφια.

Σοφία: Α! Είναι απίθανα! Κοίτα πρόβατα, Νίκο! Κοίτα πόσα πρόβατα...

Νίκος: Ποπό! Πολλά πρόβατα!

Σοφία: ... και σκηνές! Τι κάνουν στις σκηνές; Διακοπές;

Νίκος: Μην είσαι ανόητη! Μάλλον είναι οι άνθρωποι που σκάβουν. Πρέπει κάπου να κοιμούνται, έτσι δεν είναι;

Σοφία: Νόμιζα ότι μόλις ήρθαν, έσκαψαν λίγο και πήγαν...

Νίκος: Όχι... είναι όλοι φοιτητές που έρχονται και σκάβουν στις διακοπές τους. Και δε σκάβουν. Αυτό δεν είναι κανονικό σκάψιμο! Ξεσκεπάζουν αργά, καθαρίζουν ένα σκουπιδάκι την ώρα... με πινέλα ζωγραφικής και κάτι άλλα.

Σοφία: Ναι, έτσι είναι... Προσεκτικά. Κι έτσι, δε χαλάνε τίποτα.

Νίκος: Καλά, αλλά εγώ εξακολουθώ να βαριέμαι!

Σοφία: Τι είναι αυτό;

Νίκος: Η πόρτα του φράχτη. Προκώρα, υπάρχει άλλη μια που περνάει μέσα απ' το χωράφι... Οι άλλοι όλοι έχουν φτάσει τώρα κάτω στο ποτάμι... (Τα παιδιά σκαρφαλώνουν, πηδούν και διασχίζουν το χωράφι.)

Σοφία: Είχε δίκιο ο κύριος Γεωργίου για τους τυφλοπόντικες — πρέπει να είναι χιλιάδες από δαύτους. Κοίτα! Τρύπες από τυφλοπόντικες παντού...

Σύνθετες λέξεις με προθέσεις από τα αρχαία ελληνικά

Όταν ενώνουμε μια λέξη με μια άλλη λέξη για να φτιάξουμε μια καινούργια λέξη, έχουμε **σύνθεση**.

Αρκετές φορές, κατά τη σύνθεση δύο λέξεων, γίνονται και κάποιες αλλαγές στις λέξεις, για να μπορέσουμε να τις ενώσουμε.

Πολλές σύνθετες λέξεις της νέας ελληνικής έχουν ως α' συνθετικό προθέσεις

- (προς,αντί, από, κατά μετά) ή προθέσεις της αρχαίας ελληνικής (λόγια αχώριστα μόρια):
- •ανα-: π.χ. αναβάλλω, ανατρέπω, ανατροφή
- ή αν-: π.χ. ανορθώνω, ανεγείρω, ανοικοδόμηση.
- (Το ανά γίνεται αν-, όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από φωνήεν.)

προ-: π.χ. προάγομαι, προαγωγή, προτρέχω.

• επι-: π.χ. επιτρέπω, επιστρέφω, επιστροφή

ή επ- ή εφ -: π.χ. επαινώ, επάθλιψη, έφοδος.

(Το επι- γίνεται επ- ή εφ-, όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από φωνήεν.)

• ΕΝ-: π.χ. **ενέδρα, εντυπώνω, εννοώ**

ή εμ- (όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από β, π, φ, μ, ψ): π.χ. **εμβοή,**

εμπνέω, εμφάνιση, εμμένω, έμψυχο

ή εγ- (όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από γ, κ, χ): π.χ. **έγγαμος, έγκαιρος, έγχρωμος**

ή ελ- (όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από λ): π.χ. **έλλειμμα**

ή ερ- (όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από ρ): π.χ. **έρρινος.**

• υπερ-: π.χ. **υπερβάλλω, υπεργλήρης, υπερκόπωση.**

Δες τι αλλαγές γίνονται, όταν συνθέτουμε λέξεις με α' συνθετικό την πρόθεση «συν».

- **συν-**: π.χ. **συνθέτω, σύναξη, συνέρχομαι**

συν +	β, π, φ, μ, ψ	→	συμ-	σύμβαση, συμπίπτω, συμφέρω, συμμετοχή, συμψηφίζω
συν +	γ, κ, χ	→	συγ-	συγγενής, συγκίνηση, σύγχρονος
συν +	λ	→	σουλ-	σύλλογος, σύλληψη
συν +	ρ	→	συρ-	συρρέω, συρράπτω
συν +	σ	→	συσ-	σύσσωμος, συσσωρεύω/
συν +	ζ, ξ, σκ, σπ, στ, σφ, σχ	→	συ-	συζήτηση, σύξυλος, συσκευάζω, σύσπαση,

- Προσπαθούμε να σχηματίσουμε σύνθετες λέξεις χρησιμοποιώντας ως α' συνθετικό τις παρακάτω προθέσεις:
- **αντί** + γράφω, έχω, Έλληνας, υγεία, υποπλοίαρχος, υπαστυνόμος.
- **από** + γραφή, αγορεύω, αγγέλλω, άνθρωπος, αριθμώ, ηγούμαι, ιππεύω, οπλίζω
- **μετά** + φέρω, έχω, οδός, αύριο, όριο
- **κατά** + γράφω, έρχομαι, αγιάζω, ησυχάζω, οδηγώ
- **παρά** + βλέπω, οδός
- **προς** + δένω, έχω
- **επί** + κοινωνία, αυξάνω, αρμόζω, ημέρα, ησυχάζω, ίππος

